

Innspillmøte om gjenåpning av kultursektoren - Henrik Olsen, Sametingsrådsmedlem

Sametinget er ikke en bransjeaktør, men vi representerer et bredt spekter av samiske utøvere - enkeltkunstnere, festivaler, museer, kulturhus og teatre. I denne sammenheng legger vi derfor vekt på hva som er felles utfordringer for den samiske kultur og kunstbransjen.

Grenseåpning i nord

Mye av den samiske samhandlingen og kulturøkonomien operer over grensene i nord – Norge, Sverige, Finland og Russland. Når grensen stenger får ikke kunstnere og aktører ikke gjennomført sitt arbeid og prosjekter blir lagt på vent. Dette berører også arrangører, støtteapparat og kulturbransjen generelt. Vårt ønske er at myndighetene i større grad tilrettelegger for og hensyntar samisk kunst og kulturutøvere når grensene stenger. Finland har i flere omganger stengt grensene, men de har hensyntatt de samiske kulturutøverne med særskilte regler. Dette er en ordning man må se om det går an å utvide. Det er derfor viktig å tilrettelegge for grensepasseringer for samiske kunst- og kulturutøvere.

Stipender

Stipender er et viktig virkemiddel for kunstnere. Vi har fått tilbakemelding om at dette har vært viktig i pandemi-året 2020. Vi anmoder om at man opprettholder gode stipendordninger som er målrettet ovenfor kunstnerne, og dermed holder kunstnerisk produksjon i gang.

Samarbeid

Den samiske kunsten er av natur internasjonal, da samene er et folk i fire land. Økt samarbeid mellom de nordiske kulturrådene og de tre sametingene vil bidra til bedre tilrettelegging for samisk kulturøkonomi, pandemi eller ikke. Dette er et påbegynt arbeid, og vi håper det videreføres inn i framtiden.

Virkemidler

Statsråden nevnte at det vil fylles på støtteordningene som Kulturrådet og andre disponerer. Vi anbefaler at statsråden også fyller på ordningene som Sametinget disponerer. Vi har ferdige ordninger som fungerer ovenfor de samiske aktørene og et apparat for å behandle og ekspedere søknader, og det er Sametinget som kjenner det samiske kunst- og kulturfeltet best, og vil på en best mulig måte kunne tilrettelegge en oppstart for det samiske kunst- og kulturfeltet. Dette inkluderer også et godt samarbeid med Samisk kunstnerråd og de ordningene de handterer. Men vi trenger mer midler å disponere i en vanskelig tid.